

El projecte polític del moviment llibertari

Els processos d'anàlisi i debat entre les diferents organitzacions, col·lectius, grups i persones que es senten vinculades al moviment llibertari han suposat sempre una assignatura complexa d'abordar i difícil de resoldre. Més enllà de la coordinació en temes i accions puntuals, existeix en la nostra història més recent una dinàmica palesa i normalitzada cap a l'atomització i dispersió del propi moviment. Els intents per trencar aquestes dinàmiques, per establir espais on poder raonar, debatre experiències i extraure conclusions, si procedeixen, solen ser xicotets oasis dins de la infinitat d'espais i pràctiques en les quals està immers el moviment. Podríem recordar, entre altres, les cinc cites de *Buscando el Norte* (València, Sant Boi, Lluçanès, Madrid i Barcelona), i fins i tot, propostes de caràcter internacional que van suposar espais per al debat però escassos progressos a nivell organitzatiu. En aquest sentit, i per la repercussió que va tenir en el seu moment, l'article de desembre de 2014 de Carlos Taibo, (<http://www.carlostaiibo.com/articulos/txexto?id=500#>) animava a la reflexió i convidava, sobre la base de la nostra pròpia responsabilitat sobre el col·lectiu, directament a la creació de noves estructures confederals i obertes a la societat.

Des de llavors, organitzacions com *Embat* a Catalunya (<http://embat.info>) o *Apoyo Mutuo* a Madrid (<http://apoyomutuo.net>) han acollit multitud d'activistes socials vinculades a les pràctiques llibertàries i realitzat innumerable presentacions de les seues activitats i iniciatives com podem comprovar en les seues webs. Per contra, alguns intents de sumar organitzacions i col·lectius en plataformes organitzatives, com la proposta de finals de 2015 de Joventuts Llibertàries a València d'establir un *Front Comú Llibertari* sobre cinc eixos de treball, han passat sense pena ni glòria entre gran part dels grups que podien haver-les considerat i debatut obertament per a intentar una inicial marxa. En el mateix sentit podríem parlar de com solen ser les relacions entre les organitzacions que es reclamen hereves de l'anarcosindicalisme, més enllà de com vam dir anteriorment en accions concretes, o la quantitat de discussions sobre la "puresa anarquista" que seguim trobant en la xarxa i que, principalment, serveixen per a seguir alimentant tensions i enfrontaments.

Encara que per a algunes persones i col·lectius el moviment llibertari és incompatible amb un projecte polític, el ben cert és que l'activitat transformadora en allò social, que es recolza des d'aquest moviment, ha de respondre, òbviament, a la necessària articulació d'estratègies, a curt i mig termini, que tinguen com a finalitat la construcció d'una societat llibertària. Aquestes accions, per tant, respondran als objectius establits i acordats sota les premisses o principis que s'advocuen des del propi moviment (assemblearisme i nul·la jerarquització, solidaritat i suport mutu, acció directa, etc.). Aquesta metodologia és netament política. Així mateix pensar que aquests principis no responen a criteris polítics és arriisar el dogmatisme a nivells supremes.

Dit açò, és constatable, que en la construcció d'eixos espais d'anàlisi i debat polítics encara queden molts passos a realitzar en molts llocs, recentment es presentava a Saragossa *Aunar* (<http://aunar.org/>) però també falta un suport decidit de moltes organitzacions i col·lectius per a consolidar i visualitzar el que, d'altra banda, moltes persones observem respecte a la infinitat d'iniciatives i projectes que naixen dins de la "galàxia" llibertària o funcionen sota els principis organitzatius (polítics) de la mateixa.

Sumant arguments que podem trobar en les webs anteriorment ressenyades sobre la importància i necessitat d'aquestes estructures organitzatives afegiríem dues més. El primer de caràcter emocional, simbòlic, i un segon d'indole històrica i estructural.

Rellegint el superb assaig *Els anarquistes espanyols* de Murray Bookchin, podem trobar un capítol final de conclusions on l'autor es pregunta sobre els factors que varen influir en la CNT, i per extensió en tot el moviment llibertari d'aquella època, perquè s'engegara semblant procés revolucionari. Les conclusions que s'apunten són variades però existeix una que Murray considera essencial. Aquesta apuntaria cap a la creença generalitzada que estaven contribuint a la creació d'una nova societat basada en els valors que tant anhelaven aconseguir. Aquesta creença constructiva va animar i plenar d'il·lusió a milions de persones en el sentiment de pertinença a un moviment comú de major envergadura, independentment de la filiació individual a ateneus, grups o sindicats, el seu espai vital rural o urbà, o als corrents que

més professaven. Lògicament, foren conscients o no d'açò, l'estat emocional individual influeix en la construcció d'allò col·lectiu d'una forma determinant. Per contra, quan es sotmet a les persones a unes condicions extremes resulta molt més complex que establisquen vincles de solidaritat entre elles ja que la lluita per la supervivència adquireix un caràcter allunyat de qualsevol racionalitat i provoca la recerca d'eixides totalment individualitzades, un salve's qui puga i com pugua.

El segon argument entronca, d'una banda el context històric en el qual ens movem i la necessitat estructural del poder per seguir perpetuant-se passe el que passe amb l'actual model capitalista globalitzat (o siga, independentment que el seu col·lapse tarde 5 o 50 anys) amb la lògica de com "veiem" des de cadascuna de nosaltres el món que ens envolta, i principalment, com ho van absorbint les noves generacions. Des d'aquestes premisses no podem més que estar alarmades i preparades respecte al creixement exponencial de les organitzacions i partits ultradretans en molts llocs del continent europeu, en la més que evident confirmació que els Estat-Nació segueixen i van seguir condicionant les nostres vides i, finalment, en la reflexió que cal construir i consolidar alternatives sòlides a les noves estructures totalitàries que s'estan afermant en el subconscient col·lectiu. No voler adonar-nos de la "màgia atraient" que exerceix el poder, de la seua suposada eficàcia per a traure'ns de "l'abisme" social on ens trobem i, a més, de "protegir-nos" de l'hostilitat del món que ens envolta és no acabar d'entendre com eixe poder "enamora" a la gent i, sobretot, a les generacions que inicien el seu camí. El feixisme dispers, difús, ambiental del que parla Antonio Méndez Rubio en el seu llibre *Feixisme de Baixa Intensitat* és un fet a tenir molt en compte. I són eixos micro feixismes individuals, personals, xicotets, els que alimenten la bèstia.

Finalment la suma d'esforços en suport de les nostres accions i projectes multiplica la seua eficàcia i la seua difusió en més capes de la població. En aquesta consideració, tenir un projecte polític comú és fonamental si volem eixir de l'aïllament al que se'ns sotmet (i en ocasions ens sotmetem) i poder donar alternatives viables al sistema econòmic social (polític) de dominació anomenat capitalisme.

Manuel Camarasa / L.M.

ENTREVISTA
amb Manuel Camarasa,
CGT-RTVV
pàg. 8

EDITORIAL
Nou cicle
de mobilitzacions?
pàg. 2

OPINIÓ
Crisis econòmica y de vida:
Una oportunitat para
autogestionarnos
pàg. 2
Sindicalisme mendicant
pàg. 3

SOCIAL I SINDICAL
El Quart Paquet Ferroviari i
les Obligacions de Servei
Públic
pàg. 4
Un peligro invisible
invisibilizado
pàg. 5

I MÉS
Lluites sindicals, Jornades
Creant Alternatives al
Capitalisme en la Marina
Baixa, Agenda.
pàg. 6 i 7

Secretariat
Permanent del
Comité Confederal
País Valencià i Múrcia

Avgda. del Cid 154
46014 València (L'Horta)
Tels.: 96 383 44 40
96 313 43 53
Fax: 96 383 44 47
www.cgtpv.org
sec.general@cgtpv.org

Fundació Ferrer i Guàrdia
Avgda. del Cid 154 baix
Tels. 96 383 44 40
46014-València

FEDERACIONS LOCALS I COMARCALS

FIC de Castelló
C/ Cerdan de Tallada 23 entresòl
Tel. 96 425 06 36
Fax 96 425 06 36
12004-Castelló-La Plana
cgtkastello@hotmail.com
cgtkastello15@gmail.com

**SU del Camp de Morvedre
i l'Alt Palància**
C/ del Treball, 21, baix
Tel. 96 269 86 33
46520 Port de Sagunt (València)
cgtpportsag@gmail.com

FL de Puçol
C/ Castell de Morvedre 12-1er. dreta.
Tel. 96 146 54 54
Fax 96 146 54 54
46530-Puçol (València-L'Horta)
cgtpuzol@gmail.com

FL de València
Av. del Cid 154
Tel. 96 383 44 40 Fax 96 383 44 47
46014-València (L'Horta).
fed.local@cgtpvalencia.org

- SP de la FL de València, tel. 96 383 44 40
- Sindicat de Metall, Energia i Minería, tel. 96 313 43 50
- Sindicat de Neteja, tel. 96 313 43 51
- Sindicat de Transports, Comunicacions i Mar, tel. 96 383 53 73
- Sindicat de Banca, Estalvi i Assegurances, tel. 96 383 53 74
- Sindicat d'Administració Pública, tel. 96 383 45 08
- Sindicat d'Oficis Diversos, tel. 96 383 45 25
- Sindicat d'Alimentació, Comerç i Hostaleria, tel. 96 313 41 39

Serveis Afiliats:
Biblioteca Llibertària "Ferrer i Guàrdia", Àrea de la Dona, Oficina Precària CGT

FL La Safor-Gandia
C/ Pintor Sorolla 39 baix
Tel. 96 287 70 60
Fax 96 287 70 60
46700-Gandia (València-La Safor)
cgtlasafor@gmail.com

Federació Provincial d'Alacant
C/ José Reus García, 3 Entpta. Dcha.
Tel. 96 518 22 11
03010 - Alacant (L'Alacantí)
alacant@cgtp.es

SOV d'Alcoi
C/ Echegaray 10 baix
Tel. 96 554 71 46
Fax 96 554 71 46
03800 -Alcoi (Alacant-L'Alcoià)
f.l.alcoi@cgtpv.org

SOV de Benidorm
C/ San Antonio nº 15
Tel. 96 680 65 80
Fax 96 680 65 80
03501 -Benidorm (Alacant)
Apt. Correus 125 (CP: 03501)
cgtpmarinabaixa@gmail.com

editorial

NOU CICLE DE MOBILITZACIONS?

El desenvolupament de les lluites per un món millor no és progressiu ni permanent; pateix alts i baixos, aturades i fins i tot reculades. I eixos diferents ritmes es produeixen sense que puguem preveure'ls ni molt menys evitar-los. La majoria ja hem conegut diferents etapes d'eclosió d'il·lusions i projectes, a les quals han succeït altres cicles de traïcions, derrotes i renúncies vàries. Situant-nos en la història més recent podem coincidir que, després de la derrota i el desencantament que va suposar la Transició encara inconclusa, ens va caure damunt la posterior crisi/estafa de 2007, que va portar com a conseqüència una progressiva despulla a la classe treballadora de gran part de les seues conquestes de l'últim mig segle, que van ser convertides en beneficis per a la banca, les grans empreses i els especuladors del capitalisme.

La complicitat de la casta política (la governant i la pretendent) i del sindicalisme del règim van anar creant un sentiment de frustració i una ràbia continguda entre els sectors socials que assistien impotents al seu propi empobriment i l'aniquilació de l'estat de benestar en el què tan feliços ens les prometien. En 2011, de manera bastant imprevista i relativament espontània tota eixa indignació esclata en forma de revolta pacífica i

assembleària en totes les places del país. Efectivament, el 15M suposa una nova esperança de canvis profunds i de recuperació pel poble de la capacitat de decidir des d'a baix.

Lamentablement el vell sistema va saber trobar dins del mateix moviment de les places als elements necessaris per a recuperar i reconduir cap a la política clàssica tot allò d'autogestionari i transformador que hi havia en el 15M. Creats i ràpidament integrats els partits que venien a portar al parlament els nostres somnis, la nova fase de desengany no va tardar a instal·lar-se en gents que tan generosament s'havien lliurat a la renascuda utopia.

Tornats els moviments socials al punt de partida i superada una altra vegada la travessia del desert immobilitzador, en els últims mesos sembla que emergeixen símptomes d'un repunt de les ganes de barallar i defensar les últimes posicions socials. Dóna la sensació de que ens hem recuperat més ràpid que després del desencantament que va succeir al fiasco que van suposar els governs socialistes. Les lluites que s'han produït en l'ensenyament, en els hospitals catalans, en els ports, en telemarketing i en altres sectors i empreses testifiquen que la gent s'ha cansat de l'immobilisme i la renúncia, superant fins i tot la postura del pacte so-

cial a la què ens ha acostumat el sindicalisme del consens.

Formes noves de lluita i organització sorgeixen per a donar nous impulsos a eixes mobilitzacions; les kellys o els manteros, la PAH o el sindicat d'inquilins, les Marxes de la Dignitat i les manifestacions contra el tancament de les fronteres, les cooperatives de consum o els horts col·lectius són només algunes mostres d'eixa esperança en l'autogestió de reivindicacions i projectes.

Com a CGT ens trobem en una posició una poc polivalent. Tenim l'organització ben implantada en els àmbits territorial i el sectorial, anem guanyant prestigi i respecte entre treballadors i moviments socials per la nostra presència i lliurament solidari en tots els conflictes, però -tampoc podem ignorar- que tenim assignatures pendents com la participació en els sindicats i la incorporació de la gent jove en els òrgans de gestió confederals, la incompatibilitat que alguna gent veu encara entre l'àmbit social i el sindical i la falta de capacitat per a traslladar a la societat la nostra alternativa. Són problemes grans, però el moment que s'acosta és una bona ocasió per a donar eixa espenta que la nostra història, el nostre treball actual i la vigència de les nostres idees poden avalar.

PERSPECTIVA FEMINISTA

Crisis económica y de vida: Una oportunidad para autogestionarnos

EMILIA MORENO
Mujeres Libres CGT

La profesora **Lina Gálvez**, en su artículo "La desigualdad de género en las crisis económicas" analiza, desde la perspectiva de la economía feminista, las consecuencias que han tenido sobre las mujeres las diversas crisis mundiales del pasado siglo, para obtener herramientas de respuestas a la actual.

En sus conclusiones destaca tres pautas que se remiten en todas ellas: la primera es que de la crisis se sale con una intensificación del trabajo de las mujeres, incluyendo el trabajo remunerado y sobre todo, el no remunerado. La segunda, que tras la crisis el empleo masculino se recupera siempre antes que el femenino y este último acaba más precarizado que cuando se inicia la crisis; y la tercera, que de las crisis se sale con retrocesos en los avances de igualdad conseguidos en época de bonanza en lo relativo a la regulación de las políticas de igualdad y las reglas de juego en general.

Si tomamos un ligero pulso a nuestro entorno podemos comprobar sin duda que cada una de las pautas señaladas se está cumpliendo.

Comencemos, para tener elementos de comparación, recordando cuál era la situación laboral, sí, pero también social de las mujeres hasta el 2007:

En un momento en el que todo el mundo alardeaba de la bonanza económica, renegando de su condición de clase obrera y abrazando el concepto de clase media como adalid de todos los lo-

gros a los que se podía aspirar en la vida, las desigualdades en el mundo laboral de las mujeres eran indiscutibles. La brecha salarial estaba en torno al 12%, eran suyos el 76% de los contratos a tiempo parcial -hasta en dos terceras partes no voluntario, sino por no encontrar otras ofertas mejores-, y el tan cacareado techo de cristal se manifestaba como un muro sólido e imposible de superar salvo sacrificando principios y proyectos de vida y para muy reducido número de mujeres; pero sobre todo el suelo pegajoso, ese que adhiere a las mujeres a los trabajos y situaciones sociales de peor consideración y reconocimiento, marginándolas, nunca desapareció; ni tan siquiera dio señales de reducir sus efectos.

Eran los años de las leyes de igualdad, conciliación, de protección contra la violencia, de ayudas a la dependencia... Leyes que en su mayoría se aprobaban sin recursos ni desarrollos, reduciendo enormemente sus efectos, y destinadas al apoyo de un muy reducido número de mujeres, con trabajos estables en grandes empresas o administraciones.

// Las leyes de igualdad, conciliación, etc. estaban destinadas a un reducido número de mujeres, con trabajos estables en grandes empresas o administraciones //

ACCIÓN DIRECTA

PROGRAMA D'INFORMACIÓ SOCIAL I LABORAL DE CGT-PV

Tots els dimecres en directe, de 16 a 18 h. (podcasts en www.cgtpv.org)
COLTA'L I PARTICIPA!! a RÀDIO KLARA 104.4. FM i www.radioklara.org

ANÀLISI

Sindicalisme mendicant

ANTONIO PÉREZ COLLADO
Sindicat del Metall CGT València

Ensopits com ens tenen els mitjans de comunicació i la intel·lectualitat orgànica, sembla inútil insistir que ni els sindicats són exclusivament UGT i CCOO, ni molt menys poden ser considerats aquests aparats burocràtics els hereus de la rica trajectòria de lluita de la classe treballadora. No obstant açò, i malgrat els anys que les hosts de Toxo i Álvarez porten sense ser cridades a una vaga o mobilització serioses, els grans diaris i imperis televisius segueixen parlant dels sindicats, els seus sindicats, com si només existiren les citades sigles i, sobretot, s'esforcen a presentar-los com a fèrries i poderoses armes ben greixades per a no deixar passar una a la patronal o al govern de torn; especialment si eixe govern no és de la corda dels amos del periòdic o la cadena de ràdio que dona la maquillada notícia.

I mancant cròniques de conflictes i reivindicacions de pes, el poder mediàtic li les apanya per a donar aparença de fet transcendental a qualsevol declaració o posada en escena dels corresponents líders de l'obrerisme de cartó pedra, envoltats d'un grapat d'incondicionals acrítics. No obstant açò, quan altres sindicats (perquè "haberlos, haylos") o un procés assembleari enge-

guen lluites no domesticades, troben un infranquejable mur de silenci en aquells mitjans que solen donar rang de gran notícia a l'aparició de les direccions del bisindicalisme oficial per a anunciar que la seua paciència davant les retallades podria esgotar-se si govern i empresariats no se senten a pactar amb ells eixes mesures regressives.

En eixe camí descendent cap a la momificació que el sindicalisme de consens va iniciar fa diverses dècades, ha sigut necessari que el propi sistema legítim, protegiscia i fins i tot finance la seua existència. Per aquest motiu els mitjans els acaronen, la patronal els concedeix privilegis i l'Estat segueix dotant-los de suculentos subvencions. Preocupant hauria de considerar-se que siga, precisament, la premsa anomenada progressista la que més canxa dona al sindicalisme del règim i la que menys informa dels nombrosos casos de corrupció sindical.

Per descomptat que subvencionar un sindicalisme que té com a principals preocupacions garantir la pau social i millorar la productivitat de les empreses és un negoci molt rendible. Acostumar

a les plantilles a deixar-ho tot en mans de tan inofensius i ben pagats representants sindicals suposa per a les empreses contrapartides tan desitjables com mantenir els salaris en nivells de fa vint anys, empitjorar les condicions de treball (horaris, torns, categories professionals, mobilitat funcional i geogràfica, vacances, etc.), disposar d'un ampli ventall de contractes a la carta i, el més important: destruir el sentit de grup, de solidaritat entre tots els treballadors, que és el que donava força a les seues reivindicacions i lluites, permetent-los així anar conquistant successives millores en drets i retribucions.

Instal·lat còmodament en eixa permanent demanda de l'almoina pressupostària, el sindicalisme encara majoritari depèn cada vegada més de les institucions i la patronal per a poder sostenir les seues costoses burocràcies. També l'afiliació ha sigut desposseïda de la capacitat d'opinar i decidir sobre la línia de la seua organització, per la qual cosa al final s'accepta amb resignació qualsevol congelació salarial o la pèrdua successiva de drets. Tot siga per la millora de l'economia, el

manteniment de les ocupacions i la felicitat per a un futur que cada vegada s'albira més llunyà i improbable.

Sense forces i sense ganes, a aquests sindicats/gestories de serveis ja només els queda mendicar davant Govern i CEOE la continuïtat de les ajudes per al seu finançament i alguna xicoteta almoina perquè els seus representats no els donen completament l'esquena. Com a colofó a eixa estratègia d'acceptar el mal menor (encara que no deixa de ser un mal) s'ha arribat al moment present en què ja es signen sense rubor increments salarials inferiors a la pujada dels preus, s'accepta el retard en l'edat de jubilació o es llancen les campanes al vol per unes ajudes socials absolutament insuficients per a viure amb un mínim de dignitat, com ocorre ara amb la renda mínima de 426 euros per a gent aturada de llarga durada.

En eixa imparable agonia, resulta patètic que siguen els empresaris i alguns economistes conservadors els que ja estan proposant que es puguen els sous per damunt de l'IPC i que es reduísca la contractació temporal; s'han adonat —i no feia falta ser unes llumeneres per a veure-ho— que avui dia tenir un treball fem (que són els pocs que s'ofereixen) no et traue de la pobresa... i els pobres no poden comprar en el supermercat, tenir una casa, prendre's unes vacances o, simplement, endollar la calefacció.

// En el camí cap a la momificació del sindicalisme de consens ha sigut necessari que el sistema legítim i finance la seua existència //

Eran tiempos en que muchas mujeres descubrieron que no tenían derecho a pensión, tras largos años de trabajo porque en un juego de trileros, la Seguridad Social contabilizaba su cotización a tiempo parcial de la manera más absurda y perjudicial.

Eran tiempos en que a las mujeres se les animaba a abandonar sus puestos de trabajo para atender a sus dependientes, proponiéndoles ayudas y cotizaciones a todas luces insuficientes, pero a las que se agarraron como clavo ardiendo ante el esfuerzo sobrehumano que cada día tenían que llevar a cabo en dobles y triples jornadas de trabajo remunerado, doméstico, cuidado de menores, personas ancianas y/o dependientes...

Leyes, normas y concesiones dadas como calderilla sobrante en un momento de bonanza, pero que en absoluto pretendieron, y menos han conseguido dar un cambio rotundo a la situación.

Leyes cuya escasa eficacia ha durado tan poco como la impostura de la clase política en la defensa de los derechos humanos en cuanto que comenzó a hablarse de recortes y que eran caldo de cultivo para que la crisis no solo se cebara en nosotras, sino que, como demuestra la Profesora Gálvez, consolide las desigualdades.

Ya en el 2008, el pinchazo de la burbuja inmobiliaria y el desplome del trabajo en el muy masculinizado sector de la construcción, trajo como consecuencia la necesidad de incorporarse al empleo remunerado a muchas mujeres de las clases menos formadas, alejadas del mercado laboral en periodos de bonanza. Estas mujeres se constituían ahora en las únicas capaces de generar ingresos a la unidad familiar, aceptando trabajos precarios e irregulares. Los mismos, que hasta entonces habían sido cubiertos por las mujeres emigrantes, que son expulsadas en muchas ocasiones de los empleos, y por ende incluso de nuestro país.

Comienza pues la crisis reduciendo la diferencia en las tasas de paro, que era en el tercer trimestre del 2007 del 6,1%

// Son muchas las mujeres que ya no se identifican con los estereotipos de cuidadoras universales y trabajadoras intermitentes //

para los varones y el 10,5% para casi equilibrarse en 22,4% y 23.3% respectivamente, aunque con una notable diferencia en la calidad entre el empleo destruido y el nuevo al que se iban incorporando las mujeres, más precario, barato, e incluso en muchas ocasiones fuera de las estadísticas al estar dentro de la economía sumergida.

Sin embargo la segunda ola de la crisis, que significó la drástica reducción del empleo y los servicios públicos vino a cebarse especialmente en las mujeres, al tratarse de un sector especialmente feminizado por un lado, y ser las mujeres las principales beneficiarias de los servicios por otro. Así pues redujo considerablemente las expectativas de un empleo estable a muchas mujeres que se habían formado en diversas áreas de los servicios públicos y que comenzaban a introducirse de forma provisional en estos sectores por un lado. Y obligó a otras muchas a incrementar las horas que dedicaban al trabajo no remunerado en el hogar, ahora que las administraciones habían dejado de prestar servicios imprescindibles para que ellas pudieran salir al mercado laboral en condiciones de igualdad. Empujándolas en muchas ocasiones a renunciar a trabajos en los que llevaban muchos años, y a una futura pensión al haber dejado de cotizar después de tantos años. La desregulación de los horarios comerciales continuó agravando el problema y el abandono de trabajos estables a mujeres con responsabilidades familiares.

Quizás un verdadero cambio, radical y permanente durante los tiempos de bonanzas, con una educación en igualdad

que hubiera facilitado el que los hombres hubieran entrado en las lógicas de la corresponsabilidad hubiera dado un escenario más alentador, sin embargo la realidad es que aun quedándose en paro, los hombres siguen participando muy poco en las responsabilidades de cuidados. Y son las mujeres quienes siguen asumiéndolas mayoritariamente, incluso cuando son las sustentadoras de la familia, perdiendo, como señalaba el estudio muchas de las ventajas que previamente había adquirido e incrementando su carga de trabajo remunerada, pero sobre todo no remunerada.

Y si atendemos a los datos que sobre la supuesta salida de la crisis nos van facilitando los diversos miembros del gobierno y sus adláteres, también se está cumpliendo fielmente la tercera pauta señalada, y el escaso empleo que se crea es mayoritariamente masculino, volviendo a aumentarse las diferencias en las tasas de desempleo e incrementando la brecha salarial, que este año ha alcanzado el 23.8% según la última encuesta de población activa; y ello sin duda porque las políticas públicas lo favorecen y porque el ideario social del hombre como sustentador lo alimenta.

Sin embargo se están gestando las semillas de otras realidades que nos trazan nuevos horizontes mucho más esperanzadores.

Vemos, por ejemplo, cómo son muchas las mujeres que ya no se identifican con estos estereotipos de cuidadoras universales y trabajadoras intermitentes. De hecho, según el Instituto de la Mujer, el único ítem en el que las mujeres supe-

ran en empleo a los hombres por estado civil, es el de viudas, separadas y divorciadas. En estas unidades familiares, donde el sustento depende en exclusivo de las mujeres, éstas se niegan a convertirse en trabajadoras intermitentes, y luchan por mantener y mejorar su posición en el empleo, en igualdad con los hombres.

Y no solo están resistiéndose a salir del mercado laboral, a pesar de los envites que reciben, sino que son quienes generan en mayor medida otras formas de economía y trabajo, cooperativa, autogestionada, solidaria, y en la que se hacen compatibles los cuidados con el sustento de la familia, el ocio con el trabajo, el sostenimiento con la tecnología... en definitiva, otras economías más humanas y solidarias.

ONG Y SERVICIOS PÚBLICOS

Comunicado de los trabajadores de Afema

TRABAJADORES DE AFEMA

Los trabajadores de Afema (Asociación de Familiares de Enfermos Mentales de Alicante) seguimos unidos y luchando por que nuestros derechos y los de las personas con enfermedad mental de Alicante se reconozcan.

Como sabéis, desde la junta directiva de la asociación se ha llevado a cabo un ERTE que ha llevado a 10 trabajadores de la asociación al paro y ha dejado sin servicio a unos 400 usuarios de la red pública comunitaria.

Los trabajadores hemos interpuesto la medida legal que corresponde puesto que consideramos que se han cometido las siguientes irregularidades con respecto al ERTE:

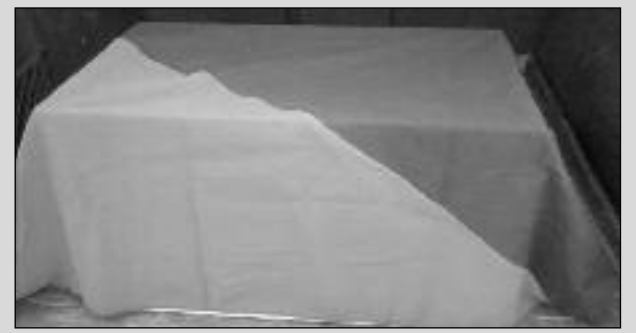
- se han incluido en el ERTE a dos delegadas de personal, algo totalmente ilegal.
- se ha incluido a dos miembros de la misma unidad familiar (es decir se ha dejado a una familia con dos hijos en el paro).
- una de las compañeras incluidas en el ERTE estaba de baja maternal y lactancia en el momento de realizarse el proceso.
- se ha incluido en el ERTE a personas que trabajaban en centros y servicios que no han desaparecido, es

decir, que su puesto de trabajo (tras 15 años de media trabajando en él) continúa dando el servicio, y les han mandado al paro para poner en su lugar a otros compañeros, a dos de los cuales se les ha mejorado las condiciones laborales (aumento de categoría profesional, aumento de jornada laboral).

Los trabajadores seguimos sin ver soluciones, sin cobrar, la junta directiva de la asociación no contesta ni a las peticiones de dinero desesperadas de aquellos compañeros que no pueden aguantar más, los servicios están cerrados y hay muchísimas familias y enfermos sin atender, y las administraciones públicas no hacen nada.

Así pues, los trabajadores de Afema, pedimos:

- pago de nóminas a trabajadores y plan de pagos viable.
- retirada del ERTE y reestructuración de la plantilla y los servicios que prestaba Afema.
- dimisión de la junta directiva de afema, que permita a otros gestores tomar las riendas de la asociación.
- elaboración de una auditoría desde la administración para conocer realmente el alcance de la deuda de la asociación y poner soluciones al respecto y que no permita que la red de servicios comunitarios para enfermos mentales en Alicante desaparezca.

Set dècades després, torna a casa l'anarquista Vicente Santolaria Escrich

Nascut en el poble de Cirat, Castelló, descansa ja en pau Vicente Santolaria, al costat de la seua mare, en el seu poble. Ha costat quasi 70 anys que les seues restes arribaren des de Tremp, Lleida, lloc on va ser enterrat en 1948, després d'una mort tràgica a mans de l'aparapressiu del franquisme. Va morir represaliat una bona persona, que fou alcalde Cirat representant al Front Popular, mesos abans del colp militar de juliol de 1936

En un acte emotiu i senzill celebrat dissabte 14 de gener de 2017, la família, el Grup per la Recerca de Castelló, al costat de gent de CNT i CGT van donar calor humana a un exercici de dignitat i de rescabament de la seua figura. **Castelló**

TRANSPORTS I COMUNICACIONS

El Quart Paquet Ferroviari i les Obligacions de Servei Públic

JUAN RAMÓN FERRANDIS BRESÓ
Coordinador Plataforma de Defensa del Ferrocarril de CGT

Des dels començaments de la Unió Europea, l'homogeneïtzació ferroviària ha sigut una de les tasques que més controvèrsia ha suscitat, sobretot, pel què podria haver sigut, i no és.

Les diferents Directives Comunitàries han anat plantejant un ventall comú que cada estat ha anat assumint a diferents velocitats, i amb més o menys zel, segons el seu caràcter polític, les seues prioritats socials o els seus interessos comercials. Açò ha provocat la posició avantatjosa de diferents països, front al què, com en el cas espanyol, s'han dedicat a implantar mesures que sabent que perjudicaven al nostre ferrocarril, han sigut implantades de la manera més restrictiva. Tot açò, adornat, a més, amb la potenciació dels Trens d'Alta Velocitat, en detriment del ferrocarril convencional, el que és utilitzat per la immensa majoria de les persones usuàries.

A Espanya s'han realitzat en els últims anys, mes línies d'Alta Velocitat que en el conjunt de la resta d'Europa, amb uns clars interessos de classe, que permeten viatjar a molt poques persones a costa dels pressupostos de tot un país, beneficiant també a les grans empreses constructores.

Fa solament dos mesos, s'aprovava a Brussel·les el Quart Paquet Ferroviari, que, igual que els anteriors, amb titulars altisonants, diu permetre la revitalització del sector ferroviari, homogeneïtzant el

seu govern mitjançant dos pilars totalment diferenciats, el "pilar Tècnic", i el "pilar de Mercat".

El pilar Tècnic, bàsicament, permet harmonitzar i unificar la normativa de seguretat, i podria ser, a priori, una bona eina, si tinguera per objecte, també, la protecció del sector públic ferroviari, i la consolidació de mesures contra la subcontractació, contra la temporalitat i una incipient precarietat laboral que està renyida amb un sector que necessita professionals altament qualificats, amb una formació específica que permeta els més alts estàndards de qualitat i seguretat del servei, amb unes condicions laborals dig-

// Les noves regles, permeten la potenciació de determinats corredors ferroviaris, en perjudici de les línies convencionals //

nes, d'obligat compliment, i sense permetre rebaixes que poden afectar directament a l'exploració.

El pilar de Mercat, és una nova volta de rosca en la implantació del model neoliberal en un sector amb un immens horitzó de creixement i per tant de negoci. L'aplicació d'aquesta directiva permetrà l'entrada d'operadors privats en el transport de viatgers a partir de 2020, amb la incertesa que açò genera, en dependre, un servei públic, del compte de resultats d'una empresa, o dels criteris econòmics que regeixen en elles.

A més, si tenim en compte que la liberalització del transport de mercaderies en

2005, ha portat a aquest servei, a dia d'avui, a les més baixes cotes de mercat de la història, gaire un 2,4% del total del transport de mercaderies, no ens dona moltes garanties que la liberalització-privatització dels trens de viatgers siga cap benefici per al conjunt de la ciutadania.

Aquest nou paquet ha de permetre regular la fórmula que es realitzen les licitacions dels futurs serveis, encara que deixa encara un marge a l'adjudicació directa en un sector en què l'obra pública mou quantitats desorbitades de diners en la construcció d'obres faraòniques de dubtosa rendibilitat social, ni econòmica, i que solen ser rescatades per l'estat amb indemnitzacions milionàries en cas de fallida.

També és significativa la derogació de qualsevol ajuda estatal a empreses ferroviàries, que poden afectar a la freqüència del servei o al seu preu, fins i tot de manera dramàtica a la qualitat i la seguretat.

Així mateix, aquestes noves regles, permeten la potenciació de determinats corredors ferroviaris, en perjudici, evidentment, de les línies convencionals, i que, de ben segur, seran les que ja estan

Acte en defensa de la línia València-Conca-Madrid. / A. PÉREZ COLLADO

oblidades des de fa tants anys, i que en el nostre territori es podria resumir en tres, Xàtiva-Alcoi, València-Conca-Madrid, i Sagunt-Terol-Saragossa, aquelles en les quals no s'ha invertit des de fa dècades, o han sigut aportacions tan irrisòries que no han modificat el seu futur, aquelles que veritablement vertebren el territori, les que utilitzen les persones amb menys recursos, les que mantenen habitats els espais de l'interior de la península, les degradades per voluntat política per a justificar decisions posteriors.

En 2017 es van a revisar les Obligacions de Servei Públic (OSP), l'aplicació d'aquesta mesura, i els paràmetres amb els quals es regisca, pot suposar, o la rehabilitació i la seua dignificació, o la reducció de servei i el seu tancament definitiu.

webs al País Valencià

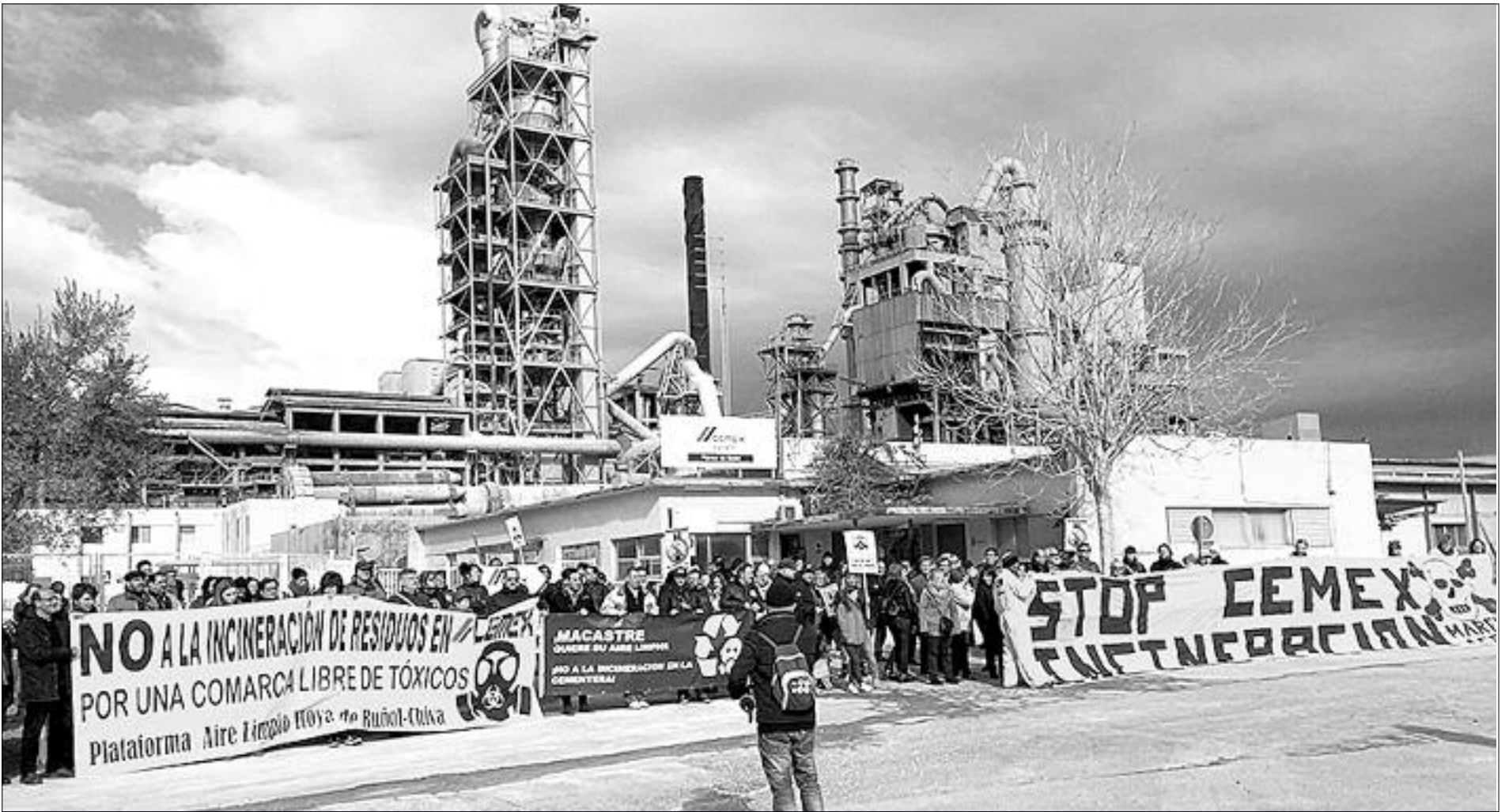
CGT Alacant
<http://cgt-alicante.es>

CGT Castelló
<https://cgtkas.blogspot.com.es>

CGT València
<http://www.cgtvalencia.org>

CGT País Valencià
<http://www.cgtpv.org>

ECOLOGISMO

Cientos de personas marcharon en Buñol contra la incineración en CEMEX el pasado mes de enero. / PLATAFORMA AIRE LIMPIO

Un peligro invisible invisibilizado

JOSÉ GUERRERO

Miembro de la Plataforma Aire Limpio y Delegado de la CGT en el Ayuntamiento de Buñol

En la localidad de Buñol se encuentra actualmente una de las varias fábricas que la multinacional CEMEX posee en el Estado español. Antes de ser adquirida en 1992 por el capital mexicano, fue VALENCIANA DE CEMENTOS, una empresa propiedad de la familia de los Serratos. Durante sus 100 años de historia desde su construcción, la fábrica de cementos ha sido para muchos un símbolo y un eje fundamental en la actividad económica de un pueblo, Buñol, que desde principios del S. XX, lo confió todo a un tejido industrial basado en las numerosas fábricas de papel -de las cuales ya sólo queda una-, talleres mecánicos, y especialmente en su "niña bonita", la cementera. Por tanto, a pesar de las posibilidades que tenía -su orografía y gran cantidad de agua- para desarrollar un tejido agrario, Buñol eligió en su día ser un pueblo industrial. Y eso es algo que en el actual contexto socioeconómico, le está pasando factura.

En las primeras décadas del S XX, ya existían problemas de seguridad laboral (accidentes laborales, la muy habitual silicosis...) y de contaminación atmosférica provocados por una fábrica, "La Valenciana", que llegó a emplear a 1700 trabajadores -hoy apenas hay un centenar- en una época en donde las máquinas no sustituían de una forma tan abrumadora a la fuerza de trabajo humana, ni los dividendos a repartir provocaban EREs y recortes en la plantilla de trabajadores. Ya en los años 80, se abandonó la fábrica original y se construyó la que actualmente explota CEMEX. Ahí asoma todavía la vieja fábrica de cemento blanco de camino a Madrid, cual fantasma en las laderas del valle de Buñol, esperando a que el tiempo y la natura, implacables, la engullan bajo tierra. Un viejo monstruo hecho

de toneladas de cemento, amianto y hierro que ni "La Valenciana" primero, ni CEMEX después, se plantearon demoler y descontaminar.

El Medio Ambiente nunca ha sido la prioridad del capitalismo extractivista-productivista. Hasta tal punto le han tenido sin cuidado a CEMEX las consecuencias medioambientales y de salud pública, que en cuanto pudo, y aprovechando que quedaba vacante el negocio de la gestión de residuos -al desestimarse, entre otros motivos por la presión popular de los y las buñolenses la instalación en Buñol de una Planta Incineradora- se hizo finalmente con un negocio al que las Administraciones públicas suelen rehuir porque requiere inversión e imaginación y no es rentable *per se*, pero que le viene de perlas a las cementeras, que aprovechan el proceso de incineración de estos residuos en sus hornos para ahorrar en combustibles convencionales y disfrazar estas prácticas altamente nocivas bajo el término eufemístico de "valorización".

En los primeros años de CEMEX, se empezó a incinerar todo tipo de desechos en sus hornos, desde residuos urbanos, hasta la droga incautada en las redadas. Fue en 2003 cuando el gobierno autonómico del PP empezó a conceder a la cementera las llamadas "autorizaciones medioambientales" en las que se permitía incinerar otros tipos de residuos como harinas cármicas. Quedaba por tanto, oficializada la incineración. Pero parece que entonces, a los habitantes de Buñol, no nos importó que se incinerara basura tóxica al lado de nuestro pueblo. A partir de entonces la administración siguió concediendo a la cementera mexicana más y más autorizaciones de este tipo en las que se aumentaba tanto la cantidad de residuos, como la clase de estos. Tampoco entonces los vecinos del pueblo levantamos la voz contra estas prácticas. La ignorancia y la desinformación también jugaron su papel.

En 2011, viendo que no había ninguna resistencia por parte del gobierno autonómico y que la connivencia con éste

era total, CEMEX se descolgó solicitando la enésima autorización para incinerar hasta 295.000 toneladas de residuos al año, entre urbanos, tóxicos y peligrosos. El plan era muy ambicioso y una auténtica salvajada medioambiental: convertir CEMEX Buñol en la mayor macro-incineradora de Europa. En aquel momento, y gracias a un recurso de Ecologistes en Acció del País Valencià la autorización quedó en suspenso y todo quedó en un *impasse* en el que el Gobierno autonómico del PP debía pro-

// Un combativo grupo de vecin@s ha llegado a escocer a la multinacional y a alamar a un gobierno autonómico //

nunciarse. Pasó el tiempo, nadie movía ficha y la autorización debía, o bien ejecutarse, o bien desestimarse definitivamente. En ese contexto, en 2014 surge un grupo de vecin@s de diversos pueblos de la Comarca de La Hoya que, a través de la (in)formación recibida en charlas impartidas por Ecologistes en Acció, ve necesario organizarse en una Plataforma para hacer frente a la problemática y como primer objetivo paralizar definitivamente la autorización que estaba pendiente.

En verano de 2014, ve la luz la Plataforma Aire Limpio La Hoya de Buñol quien a través de campañas de difusión e sensibilización a la ciudadanía, e interpeleación constante a las administraciones públicas, comienza a extender y divulgar una problemática que por otro lado, también se está dando en otros puntos del Estado y por otras multinacionales del sector cementero. Desde entonces, y tras múltiples reuniones, mociones aprobadas en plenos municipales y las últimas dos concentraciones a principios de este año, que lograron reunir en Chiva y en Buñol a cientos de vecin@s, el ruido y la presión

mediática llegan al nuevo gobierno autonómico. Un gobierno autodenominado "ecologista", que llevaba en su programa un plan ambicioso de gestión de residuos en el que prometía el cese de este tipo de actividades que suponen, además del daño medioambiental, un claro peligro para la salud pública con el aumento exponencial de enfermedades pulmonares, cancerígenas, cutáneas y alérgicas en los habitantes de las zonas afectadas por los gases que se emiten como consecuencia del proceso de incineración de estos residuos. Un gobierno del que hasta el momento, la Plataforma solo ha recibido buenas palabras, algunos gestos (como la instalación en la Comarca de una estación móvil de medición de la calidad del aire) pero pocos avances en la erradicación definitiva de la incineración. Y es que no es lo mismo estar en la oposición, que gobernar y enfrentarse a los intereses de las grandes corporaciones.

La buena noticia es que, a pesar de que ni los ayuntamientos de la comarca, ni la administración autonómica que es quien legisla a nivel medioambiental, están haciendo gran cosa por avanzar en la eliminación de estas prácticas nocivas, este pequeño y combativo grupo de vecin@s ha conseguido poner en el candelero un tema que por invisible (los gases no se ven y sus efectos nocivos para la salud son a medio/largo plazo) y secundario que parezca -ya sabemos que los temas medioambientales interesan más bien poco al ciudadano de a pie- ha llegado a escocer a la multinacional y alamar a un gobierno autonómico, que ya se está planteando, aunque sea muy lentamente, ir eliminando la autorización de la incineración, al menos de los residuos peligrosos en las cementeras. Mientras escribo estas líneas, la Plataforma se prepara para una concentración en las puertas de la Conselleria de Medio Ambiente en la que le recordará una vez más al Secretario Autonómico, que hay una comarca que no se rinde y que no parará hasta conseguir respirar un verdadero aire limpio.

JORNADES

Es celebren a la Marina Baixa les I Jornades "Creant Alternatives al Capitalisme"

YOLANDA GARCÍA
CGT-Marina Baixa

La CGT de la Marina Baixa ha participat en algunes de les activitats que s'han organitzat durant el mes de febrer conjuntament amb altres col·lectius de la Marina Baixa.

Som un grup de col·lectius de la Marina Baixa que tenim com a objectius, la necessitat de crear alternatives al capitalisme. Aquestes jornades han sigut organitzades pel Corfoli (Col·lectiu activista que treballa per la promoció i conscienciació de valors culturals i socials), Pah Altea, CGT Marina Baixa, Col·lectiu Feminista Marina Baixa i la Plataforma Antifeixista de la Marina Baixa

Hem volgut crear un front comú per a abordar l'actual model d'economia, i la falta de drets laborals, humans i socials, en definitiva contra un sistema que crea ciutadans de primera i ciutadans de segona.

Per açò des de cada col·lectiu hem organitzat unes activitats i col·loquis per a exposar diferents formes de lluitar contra la desigualtat social, creant espais d'autogestió i de debat. Amb aquestes jornades hem volgut crear consciència col·lectiva i solidària i prendre contacte des de diferents col·lectius de la comarca.

Per a la presentació de les jornades, el dia 21 de gener en la biblioteca d'Altea, comptarem amb la participació d'Anna Gabriel (educadora social i professora de dret

de la UAB i militant d'Endavant) i de Josep M. Busqueta (pastisser, economista i membre del col·lectiu seminari d'Economia Crítica Taifa) que ens van parlar sobre Municipalisme i Sobirania Popular.

El quatre de febrer el col·lectiu Antifeixista de la Marina Baixa va organitzar un campionat de futbol Antiracista amb una gran afluència de gent jove en el poliesportiu de Callosa d'En Sarrià.

Dimarts 7 de febrer la PAH de la Marina Baixa en la seua seu va projectar el documental "Sota la Mordassa" amb la participació de la plataforma No Som Delicte i estrenant l'exposició fotogràfica combativa sobre lluites socials.

El col·lectiu Feminista de la Marina Baixa va convocar una xarrada "Capitalisme i Patriarcat", es va tractar la situació de la dona en les diferents formes econòmiques i socials al llarg de la Història, l'origen del patriarcat.

La CGT, el 19 de febrer, va preparar un debat sobre la Renda Bàsica, el municipalisme comunitari i l'autogestió, amb la col·laboració dels companys de l'Assemblea de Parades i Precàries de la CGT de València i l'exemple de lluita del Barri de Parc Alkosa d'Alfara, creant molta expectació i participació.

El 19 de febrer es va fer un taller sobre decreixement impartit per Pepa Gisbert i el Col·lectiu Corfoli, Casal Popular Autogestionat La Transformadora, "Protecció del medi ambient i eficiència, disminució del consum i una producció controlada".

// Hem volgut crear un front comú per a abordar l'actual model d'economia //

BREUS I AGENDA

XVII Mostra del Llibre Anarquista de València

Okupacions, poesia crítica,...
+info: <http://www.mostrallibreanarquista.com/>

De l'1 al 9 d'Abril de 2017. Parades a la plaça del Carme el cap de setmana del 8 i 9 d'Abril.

Presentacions de llibres, debats, taules redones, poesia, titelles, concerts, exposicions, rutes guiades, dinars i sopars,... Llibres, fanzines i revistes sobre Història, Anarquisme, Alliberament Animal, Repressió, Lluites per la terra, Lluita de gènere,

En el marc de la Mostra, la companya Amparo Climent presentarà el seu llibre "Benimaclet, UN MAR D'HORTA", editat per Baladre, Zambra i la CGT-PV. L'acte tindrà lloc l'1 d'abril a les 19h en l'Ateneu Llibertari "Al Margen" (C/ Palma nº3).

Pilar Molina ja té un carrer a Bocairent

Es reconeix així el treball de la investigadora, fotògrafa i documentalista llibertària bocairentina. Bocairent ha aprofitat les activitats relacionades amb la celebració del Dia de la Dona Treballadora per inaugurar oficialment la placa amb què l'Ajuntament dedica un carrer a

Pilar Molina Beneyto, investigadora, fotògrafa i documentalista que es va morir el 7 de febrer de 2008. Pilar Molina, fou autora, entre més d'Una mirada, dos camins', sobre l'exili i l'emigració a França, 'El segle XXI en femení' en col·laboració amb Ana Aguado, sobre la memòria de les dones, i 'Monleón: un grito pegado en la pared' sobre l'obra del pintor J. Monleón. Col·laboradora assídua de publicacions com Rojo y Negro o Al Margen, hi publicà una sèrie d'articles sobre dones anarquistes, tasca a què va dedicar bona part del seu treball i en què era una especialista. Dona llibertària, membre activa del sindicat CGT i de 'Dones Lliures', també participava en les emissions de Ràdio Klara. L'any 2009, va ser objecte d'un homenatge organitzat per l'Ajuntament de Bocairent amb la col·laboració de l'Associació Dones i Homes Lliures i per amics seus. En 2014 es va presentar també a Bocairent el llibre 'Antonia Maymón: anarquista, maestra, naturista', escrit per Pilar Molina i M. Carmen Agulló i que s'havia quedat per publicar arran la seua mort. Villaweb

Campanya d'Objecció Fiscal 2017

despropòsit, la ciutadania té un arma: l'Objecció Fiscal. + info: www.cgt.org.es

No amb els nostres diners. Implacables en la seua pressió fiscal, l'Estat no cessa de demanar-nos: IRPF, IVA, impostos indirectes, taxes... I en aquest temps de tremendes retallades en despesa social, de pèrdua de drets i de la majoria de les nostres conquestes, de desmantellament del públic, quan l'estat del benestar que encara gaudíem es trontolla, observem amb vergonya com, any rere any, es renoven enormes inversions en el més estèril de les despeses: la Despesa Militar. L'Administració es queda, exercici després d'exercici, amb centenars d'euros de cada contribuent. Per a què? Per a comprar armament (contra qui s'usarà?), per a absurdes intervencions militars en l'exterior (les noves maneres del colonialisme "humanitari"), per a sostenir el complex de la inútil recerca militar... Front a aquest

CONTINUACIÓ ENTREVISTA MANUEL CAMARASA

Concentració davant l'Audiència Nacional a Madrid l'11 de gener de 2017, dia del judici. Delegació de Govern va multar al sindicat adduint excés de temps de reunió. La CGT ha interposat recurs.

...Ve de contraportada

lions per a acatar la sentència, però es van gastar probablement més de 180 milions en el tancament i han deixat ja més de tres anys al País Valencià sense televisió per un atac de testosterona de Fabra.

Uns dies abans del tancament es va votar en les Corts una llei de tancament que pensem que és inconstitucional, i amb la majoria absoluta del PP va tirar endavant.

Des del dia en què es va anunciar fins al tancament va haver-hi una televisió molt bonica. Perquè directament la directora general i la resta de directius es van anar. És el més a prop que hem estat mai d'una televisió autogestionada pels redactors. La escaleta es feia fins i tot amb els periodistes del Comitè d'empresa... es va organitzar així i va funcionar. Es va donar veu a les víctimes de l'accident de metro, que fins llavors havien estat silenciades, i quan hi havia alguna cosa rellevant doncs entre tots es decidia traure-la en un consell de redacció. Vam estar fent la tele que volíem, però d'una manera molt trista perquè sabíem que era qüestió de dies.

Se'ns va proposar continuar funcionant sempre així però no era factible. Els grecs ho van fer i la gent ens animava a fer-la. Però va venir el tancament per la força i no crec que la televisió grega tinguerà tanta policia com nosaltres el dia del tancament.

Resistirem tot el que poguerem. Fins a eixe moment, treballàvem amb el Comitè, especialment amb els tres sindicats de classe, USO i CSIF quedaven al marge. Després va venir la ruptura amb la signatura de l'acord. Vam ser un Comitè unit durant el tancament, fou una unitat mandatada pels treballadors.

A quins obstacles van haver d'enfrontar-se la Confederació i els treballadors per a lluitar contra eixe ERO injustificat?

Vam estar a la taula negociadora -formada per tretze representants sindicals- amb un sol membre. Arribàrem com sempre, amb la millor voluntat del món. Però clar, nosaltres estàvem en contra del tancament. Haguérem signat eixe ERO si per exemple, hagueren recol·locat a les 1600 persones que s'anaven al carrer. Es pot parlar d'eixes coses. Però, com anàvem a donar l'autorització perquè 1600 persones es quedaren sense treball i damunt, tancar-nos la porta a possibles demandes? Perquè si signàvem, així era. Volíem seguir lluitant. I ací vam estar. L'única cosa que ens oferien era diners. Però nosaltres no volíem eixos diners. Va haver-hi molt poques mesures socials. Quan va arribar el moment de la signatura, l'empresa va dir: "Fins a ací hem arribat. 35 dies per any que suposen 90 milions d'euros. D'ací no passem". Tots van signar el preacord i nosaltres ens negàrem sense abans sotmetre-lo a una assemblea. I així consta en acta. Convocàrem una assemblea d'afiliats i va eixir que no, com no podia ser d'una altra forma.

Les pressions perquè signàrem van ser molt grans. Van arribar fins i tot a enviar un missatge amenaçador a la meua dona d'un número de telèfon desconegut.

I es va signar l'ERO amb el nostre vot en contra. Aquella actitud va ser la nostra principal basa per a la posterior negociació de reobertura perquè tothom pensava que amb el canvi de govern, faltava un any i mig per a les eleccions autonòmiques però ja estava en precampanya. Els missatges del PSOE i Compromís eren: "doneu-nos el vostre vot que quan guanyem tornarem a obrir la tele i comptarem amb vosaltres". Compromís ho posava molt clar en el seu programa electoral: "es respectaran els drets laborals dels treballadors". De fet van tenir alguna reunió, CCOO, UGT i Intersindical, amb els partits polítics, amb Ximo Puig, Morera, Ignacio Blanco d'Esquerra Unida, sense nosaltres. Però ja estava la demanda contra l'ERO i eixe fet va eixir en les reunions, i els propis partits polítics van dir que la CGT havia d'estar-hi perquè havia interposada una demanda.

Els sindicats han tractat de negociar en tot moment la reobertura del servei públic. Com analitzes, des de la distància, la labor dels partits del Pacte del Botànic?

Lamentable, ens van enganyar. Jo mai m'he fiat dels polítics, però sempre et queda açò de no tots són iguals, de la seua actuació a títol personal,... Estem molt desil·lusionats, principalment amb Compromís, perquè del PSOE el podia esperar ja que els que estan ara són els mateixos que estaven quan la tele de Fabregat.

Havíem parlat molt amb ells, amb Morera, amb Rafa Xambó, amb Mónica Oltra, els havíem passat documentació per a una denúncia que van posar, perquè feren el seu programa polític. El que ocorre és que una vegada han arribat al poder, encara que el braç executor haja sigut el partit socialista, arribes a la conclusió que és per a ficar a la seua gent, per a manipular, per a controlar, i que a nosaltres ja ens donen per amortitzats amb la indemnització de 35 dies per any. I està aquella famosa reunió, al novembre de 2015, amb Mónica i Fran Ferri, en la qual CGT, amb el nostre advocat Jacinto, els vam dir: "Tenim la solució, 800 persones, la tele funcionaria a partir de l'1 de març, oposició, antiguitat, retirem la demanda, la gent que s'incorpore retorna la indemnització". I Mónica va declarar: "He rebut a CGT, sou els meus herois, feu-me el càlcul del que costaria". En una setmana el va tenir, després d'un ardu treball quadrant xifres, etc. El cost era de mig milió d'euros. L'ílliurem, ella li'l va presentar a Ximo Puig i aquest va dir no, què eixe no és el model de televisió que ells volen.

És una qüestió de models. Un, el públic, que nosaltres defensem, amb un nombre de treballadors que no és capritxós, entorn de 800 persones, basat en altres autonòmiques, en l'informe de la Comissió d'Experts Universitaris. I després, l'altre model, el model privatitzat que defensa el Partit Socialista, amb la complicitat de Compromís, que és un model que solament necessita 200 persones, que seria el nucli dur d'Infor-

matus, amb gent afí, d'estòmacs agraïts. No és que amb eixos 200 faces tele, després necessitaràs més gent, però es subcontractaran.

És un model *low cost*, un model Alzira de la comunicació, on tots els recursos són públics però la gestió és privada. Des del primer moment, el Secretari Autonòmic de Comunicació ens va dir que volia eixe model. Però nosaltres, també volem que es compte amb els treballadors. Els acomiadats de RTVV amb 50 anys ens trobem amb problemes d'eixida laboral. Per açò no han volgut negociar perquè tenen clar quin és el model de televisió que volen.

En el Pacte de Botànic està també Podem, que és el partit més d'esquerres. Hem parlat moltes vegades amb Antonio Montiel. I a més en eixe Pacte es diu que l'engedada de la nova televisió serà de Podem. A Montiel li hem assenyalat que havia d'haver donat una punyada en la taula perquè s'està incomplint el Pacte, hauria d'haver sigut més contundent. Sent una enveja sana quan veig que als companys de TeleMadrid els recolza Podem.

Empar Marco va apuntar recentment 500 treballadors com a plantilla de la nova RTVV...

És cert que la nova directora general va dir l'altre dia en Corts que comptava amb eixe nombre i pot desmentir el que fins ara se'ns ha dit, allò d'una tele de 200 o 300 treballadors. Tant de bo que siguen eixos 500 i es compte amb els ex treballadors però la llei és molt clara quant al tema de personal.

// És una qüestió de models: el públic, que nosaltres defendem, i el privatitzat //

D'una banda parla que serà el Consell Rector qui decidirà les contractacions i és a ell a qui correspon el tema del personal, així que no està tan clar que ho pugua fer. És algo que anirem veient amb el temps. D'altra banda, la llei parla que per a una televisió en proves es comptarà preferentment amb els ex treballadors en una borsa de treball diferenciada, però no els eximeix de tornar a passar unes oposicions per a la televisió.

Empar Marco és ex treballadora i esperem que existisca certa empatia amb els ex. Seria una molt bona notícia eixos 500 perquè estan més prop del que hem defensat sempre i del que deien els experts universitaris. Quan siga oficial el seu nomenament anem a demanar-li una entrevista perquè ens aclarisca quina és la seua idea sobre el personal.

Segur que heu sigut víctimes de mentides i manipulacions de tot tipus. Quins han sigut les més perniciosos?

Des de CGT, quan s'acostava el judici, vam fer un comunicat assenyalant que hi havia espai per a la negociació. Vam tenir un parell de reunions amb el Secretari Autonòmic de Comunicació, però allò va ser un paripé i un *postureo* per la seua banda. I recorde que molta gent ens preguntava si era veritat que li havíem proposat que solament entraren els afiliats del sindicat si retiràvem la demanda. A mi açò em resultava insultant, que algú pensara que la nostra organització anava a fer el que fan les altres.

I després també se'ns va dir, quan no signàrem l'ERO, que estàvem al servei del Partit Popular, que el PP ens havia utilitzat per a boicotejar la signatura i que tots els treballadors s'anirien amb 20 dies en comptes de 35.

Jo crec que hem actuat amb honestetat i amb dignitat.

Es va donar el cas del Secretari General d'un sindicat que no volia que signaren, i els membres en el Comitè li van dir que signaven, que era molt bon acord. I després amb el temps s'ha demostrat que el nostre camí era l'únic.

Si la resta de sindicats no haguera signat tampoc, hauríem tingut més força.

Com afronta la Secció Sindical de CGT la decisió judicial i quin va a ser a partir d'ara el camí que aneu a seguir?

La sentència és un colp dur. Ni en el nostre pitjor malson pensàvem que l'ERO anava a ser declarat ajustat a dret. Ens plantejàvem la nul·litat o la improcedència.

És una sentència clarament política. Alguns detalls: la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació (demandada per successió d'empreses) podia haver demanat suspensió del judici perquè la documentació no li va arribar amb els deu dies de termini establits i encara així va preferir al judici.

La sentència està feta a mesura del PP i del Botànic. La foto és: el govern del Botànic defensant l'ERO del PP amb el què sempre van estar en contra. I per a defensar-lo va manar a tota l'Advocacia de la Generalitat.

El que sosté la sentència és que el tancament està ben fet perquè la situació econòmica era insostenible. Conclusió: la gestió del PP en la tele era catastròfica i l'única solució era tancar. Qui ho paga? Els treballadors. I el PP es va anar *de rositas*.

El nou govern tampoc va exigir els 1200 milions de deute reconegut (assumit per la Generalitat.) I entre els uns i els altres, els únics que perden són els treballadors. Però a nosaltres ens acomiada la nova empresa, la SAU que estava sanejada, que tenia milió i mig de benefici. El jutge acaba barrejant les causes econòmiques amb la personalitat jurídica de la nova corporació que ens acomiada. De fet, fins al Fiscal diu tenir dubtes sobre si l'acomiadament és correcte. Pensàvem que el jutge anava a ser valent perquè Ricardo Bodas venia de Comissions Obreres i va ser qui va dictar la famosa sentència de Coca-cola.

No oblidem que la sentència obri la porta a poder tancar totes les empreses públiques mitjançant decret al·legant l'existència de pèrdues econòmiques. No creïem que s'anara a establir aquest precedent.

Estem fotuts però anem a seguir intentant-ho. Anirem al Tribunal Suprem i estem disposats a arribar a Europa. La sentència cerca acontentar als grans partits a costa dels drets dels treballadors. També sosté la sentència que no hi ha successió d'empreses quan s'està pagant la mateixa llicència d'activitat del Ministeri d'Indústria.

L'altre dia va haver-hi una reunió dels cinc sindicats signataris de l'ERO perquè s'aplicara la clàusula VI, que diu que cal comptar amb els treballadors temporalment mentre s'inicia la nova televisió, i el Secretari Autonòmic de Comunicació els va dir que mentre hi haguera una demanda no es podia aplicar aquesta clàusula, la qual cosa té un nom, xantatge. Novament l'argument de que "si CGT no retira l'assumpte del Suprem no podem aplicar la clàusula". Tornem a ser els responsables nosaltres, com sempre. Si creuen que el Suprem els va a donar la raó doncs tira endavant però no, segueixen responsabilitzant-nos a nosaltres. O siga, que segueixen volent tenir via lliure, amb la qual cosa hi ha partit encara, i anem a continuar perquè és la nostra obligació.

Quin ensenyament destacaries de tot el que ha succeït?

Jo crec que hem de sentir-nos molt orgullosos, hem sigut coherents, fidels a la nostra organització i hem tingut tot el suport de la CGT, de la nostra assemblea, dels 300 treballadors que van votar que no a l'ERO en assemblea general. També cal estar molt orgullosos de la lluita.

Així mateix, m'enorgulleix recordar les cares dels polítics quan no sabien si açò l'anaven a guanyar.

Vols afegir alguna cosa més?

Donar-vos les gràcies a vosaltres i a Manolo Totxa de Ràdio Klara per tot el suport i seguiment. És el camí que hem de seguir en la defensa d'allò públic. I també que seguirem per a aconseguir aquella tele que tant ens va agradar dies abans del tancament, amb participació de col·lectius i organitzacions socials que mai van tenir cabuda en ella.

Si vols col·laborar amb:
informacions, fotos...

NOTICIA
Confederal

envia els teus articles, notícies, dades, opinions

comunicacion-cgtpv@rojonegro.info

Entrevista amb Manuel Camarasa, ex treballador i delegat de CGT en el Comitè d'empresa de RTVV

“La sentència que avala l'ERO de RTVV es va fer a la mesura dels dos grans partits”

El passat 26 de gener, una sentència de l'Audiència Nacional declarava ajustat a dret l'Expedient de Regulació d'Ocupació d'extinció que va escometre el PP en RTVV. Un colp per a CGT, únic sindicat que es va negar a signar l'acomiadament de més de 1600 persones, i que va interposar la demanda a la qual, posteriorment, es va adherir la resta de sindicats. Aquest judici era una esperança per al col·lectiu d'ex treballadors que segueix lluitant per la reparació d'eixa decisió política i per la reobertura d'una tele pública en la qual puguen tornar a treballar. L'objectiu d'aquesta entrevista és aclarir el procés que va portar al tancament del servei públic i desmuntar les mentides que s'han abocat insistentment sobre ell. Per a açò recapitulem de la mà del company Manuel, delegat de CGT en el Comitè d'empresa de l'extint ens.

Nascut a València en 1965, fill d'una família d'emigrants provinents d'Alcoi i Villena (Alacant), només va poder accedir a estudis superiors una vegada va entrar a treballar en RTVV. Corria l'any 1989 quan, “sense molta esperança” es va presentar a les oposicions. Va aprovar, i des de llavors va treballar-hi com a auxiliar administratiu. En aquell període es va poder permetre estudiar Història de l'Art: “M'agradava el meu treball, tenia la sensació de que fèiem quelcom important. Era feliç. També feia altres coses fora de la tele que em satisfien”. Un home compromès socialment amb uns principis, una pràctica i una integritat que han contribuït a posar en escac les pretensions autoritàries del govern de Fabra, del Botànic i de l'estatu quo.

Com arribes al sindicat?

Al principi d'arribar a la tele només hi havia dos sindicats: UGT i CCOO. Em van proposar afiliar-me a UGT. Mai havia estat afiliat, però la idea que havia tingut sempre no tenia a veure ni amb UGT ni amb CCOO. Quan treballava en l'empresa privada vaig fer la Vaga General de l'any 1988 contra Felipe González i sempre he tingut la idea que els sindicats majoritaris pactaven a esquena dels treballadors i que no eren suficientment combatius. Molt amablement vaig contestar que no perquè no em sentia identificat. Poc després, es van aprovar convenis, va haver-hi un desencantament amb aquells dos sindicats perquè es va votar en assemblea de treballadors un no a un conveni i els dirigents el van signar a esquena dels treballadors. Açò va produir ràbia i arran d'allò es va formar la secció sindical de CGT, amb un històric, Felipe. I ací ja sí que no vaig tenir cap dubte, CGT responia a una tercera via, a la meua ideologia. Em semblava un sindicat reivindicatiu i que no tenia res a veure ni en els seus estatuts ni en els seus principis a la resta. Vaig començar a participar en les llistes, i en les segones o terceres eleccions sindicals vaig ser triat delegat. M'encarregava de la borsa de treball i de prevenció fins que ja en les últimes, les conflictives perquè se sabia que hi havia un ERO, va haver-hi diverses baixes i vaig decidir comprometre'm més. Em vaig presentar de número dos després de Vicente Melo i ací va ser on traïem els dos delegats que vam tenir fins al final.

Camarasa en un moment de l'entrevista / LIBERTAD MONTESINOS

Pots fer una poc d'història i recordar-nos quan, com i per què es va crear RTVV?

RTVV va nàixer en 1984 per una llei pactada entre PSOE i PP per a crear uns mitjans de comunicació públics. Fins al 9 d'octubre de 1989 no es va posar en funcionament. Al principi va funcionar un sol canal de televisió i de ràdio i posteriorment es va ampliar amb un segon canal de tele, després un tercer internacional que emetia per satèl·lit, un altre de ràdio... La finalitat era tenir uns mitjans públics com els que tenien algunes autonomies en les quals sempre ens hem mirat com la catalana. Nosaltres vam ser pràcticament dels primers, després d'Andalusia i de Catalunya, a tenir una televisió autònoma. De fet, la secció sindical de Canal 9 va ajudar a fer seccions sindicals de CGT en altres teles autonòmiques, com TeleMadrid. L'objectiu era crear una radiotelevisió pública que havia de vertebrar la Comunitat i potenciar el valencià. Eixa era la teoria. Després vam veure que el valencià no s'utilitzava per a tot, i allò de vertebrar... Els dirigents sempre han tingut un caràcter molt centralista de València deixant de costat Alacant i especialment Castelló.

Quin va ser el treball que van realitzar els diferents sindicats en funció dels governs autonòmics que s'alternaren fins al seu tancament en 2013?

UGT feia una política de dir a tot que sí. CCOO ha sigut més combatiu, de fet hem fet moltes coses amb ells. UGT va ser el sindicat del govern amb el PSOE. El PP va presentar fins i tot una denúncia per manipulació i la va guanyar. Alguna vegada s'ha dit que l'únic govern que ha perdut un judici per manipulació informativa ha sigut el de

Lerma. De totes maneres, la política que feia el PSOE no era tan agressiva com la que va venir posteriorment amb el PP. És veritat que qui va obrir la porta a les productores de Canal 9 va ser el PSOE, va ser Amadeu Fabregat amb Gestmusic, la productora de la Trinca. Fou la primera productora que va entrar en una televisió autònoma. A nosaltres açò ara ens sembla normal. Però si es té una plantilla que elabora programes, el fet que contracten una productora per a fer-los utilitzant a part de la plantilla, els estudis, els despatxos, tot... ens semblava kafkià. Açò era molt fort, i qui ho va obrir va ser el PSOE. Per què? Era més barat? No, no ho era. Era una forma còmoda de funcionar? No ho sé. Segurament era una exigència de les productores. Es va obrir la porta i li va posar molt fàcil, seria l'any 1992, al que vindria després. En 1995 guanya el PP i no solament fa el mateix, sinó que ho multiplica. Va ficar a les seues pròpies productores. Com no li agradava la línia editorial ni alguns periodistes -deia que els havia col·locat el PSOE perquè havien sigut els que donaven les notícies del govern socialista- d'una plomada, com no els podia tirar perquè tenien oposició, els va arraconar a fer programes a les deu del matí o a cobrir partits de futbol de segona b... I va crear noves places per a col·locar als seus. I no contents amb açò va llançar un segon canal que es va dedicar únicament a informació, sense oposicions: amb aquesta nova activitat va entrar tota aquesta gent. Eixa és la diferència. Les majories absolutes els van donar total seguretat i garanties. Va ser un excés. Quan no van tenir diners, el pressupost no donava per a més, van fer una llei l'any 2000 per a poder endeutar-se. Hi havia bancs que els avala-

ven... I d'ací els més de 1200 milions de deute dels que sempre hem parlat

La CGT sempre ha denunciat tot açò. Juntament amb CCOO, hem sigut l'únic sindicat que ha denunciat, des del 1989, la manipulació i el nepotisme... Pense que hem sigut coherents, i açò la gent ens ho agraeix. Sovint enviàvem informació i notes de premsa, i els mitjans de comunicació ni responien, ni publicaven. Però sempre hem estat molt pendents i combatius. Els altres sindicats és veritat que eren una poc més permissius.

A més, el tema sindical va anar evolucionant. Hi havia tres sindicats, UGT, CCOO i posteriorment CGT, i quan va arribar Vicente Sanz com a secretari de RTVV -el de l'assetjament sexual- va trobar la forma d'afèblir un Comitè d'empresa que era clarament de classe. Va introduir un nou sindicat que és USO en el qual fica a gent que ells havien col·locat, a gent molt afí al Partit Popular, i fan un control. USO va ser el sindicat majoritari en les primeres eleccions a les quals es va presentar. No tenia la majoria absoluta, la teníem la resta junts, però sí va ser el sindicat més votat perquè tots aquells a qui se'ls havien fet promeses per a quedar-se, li van votar. Açò va afèblir totalment al Comitè, i ací va ser quan va començar a perdre la força que havia tingut anteriorment.

Tot va ser una maniobra orquestrada i maquiavèl·lica del Partit Popular que guanyava en les urnes. Per açò, si calia aprovar alguna cosa, era sempre pels pèls, perquè la majoria la tenia la USO i tot ho boicotejava. Per exemple, la borsa de treball, perquè no li interessava. I ho feia de forma totalment trastera. Imagineu què difícil era un

Comitè en què es dinamitava tot, des del qual es defensava fins i tot la privatització proposada pel PP en 2002.

Afortunadament, el judici el guanyem en 2003 -CGT, Associacions de consumidors...- i es va paraitzar. Fou un assaig del que ha vingut posteriorment i ho va dur a terme Zaplana perquè no podia controlar la tele. Sempre s'ha dit de Zaplana que ell va afirmar que la tele era un niu de rojos que calia netejar, un niu de rojos no perquè ens haguera col·locat el PSOE, sinó perquè no podia tolerar la llibertat de pensament dels treballadors. Va fer eixe intent de privatitzar, excepte els informatius, es pretenia traure la resta a concurs. Però van incórrer en moltes irregularitats i allò es va guanyar.

Va ser la primera moguda grossa que van fer, perillaren els nostres llocs de treball i des de llavors no hem parat i fixa't com hem acabat. Van seguir d'una altra forma. Sovint s'ha dit que els treballadors no han protestat. Però vosaltres sabeu que sempre s'han denunciat nombrosos casos. I aquesta va ser la primera gran lluita. Va haver-hi vagues i aturades contínues l'any 2002. Açò que fins que no ens hem vist en el carrer no hem protestat és una gran fal·làcia. El que ocorre és que som conscients que una plantilla que en una gran part està col·locada a dit, no ens va a secundar, però el gruix, el nucli dur de treballadors que estem defensant la nostra oposició i el nostre lloc de treball, ens és igual qui governe, hem de lluitar i ho hem fet des de sempre.

Parla'ns del clima de terror que es deueix que es vivia en l'ens

Vicente Sanz ha sigut un personatge que ja sabeu com va acabar (jutjat i condemnat). Al final va haver-hi un acord i no es va anar a la presó, cosa que em sembla injust perquè es mereixia presó i molt més. Era pervers i maquiavèl·lic en tots els sentits. Va col·locar a la seua gent en tots els departaments. I eixa persona infiltrada pujava regularment al seu despatx a donar-li el part. Sabia la vida i miracles de tot el món. Era mafiós, va aconseguir imposar un autèntic clima de terror.

Com s'arriba a l'apagada de la RTVV i quin va ser, a partir de l'ERO, el procedir de la CGT?

L'apagada ve per no acatar la sentència del primer ERO. Es va maniobrar eliminant l'ens i fent una SAU amb Rosa Vidal al capdavant. Aquesta va voler acomiadar de la tele i la ràdio a 600 persones. Però aquell ERO tenia moltes irregularitats, segur que ja està en els manuals del que no s'ha de fer en un ERO, i es va tombar per vulneració de principis fonamentals.

Mentre estàvem celebrant-ho molt alegres, va eixir Fabra anunciant que no podia acatar la sentència, que no hi havia diners i que anava a tancar RTVV.

Des del 6 fins al 29 de novembre de 2013 en què es tanca, es va dur a terme tot un entramat legislatiu per a donar-li legalitat a eixe tancament que havia sigut un atac autoritari. Deien que no tenien quaranta mi-

Continua en p.7